

لزوم نگاهی جامع به مشکل زنگرور

گوروش احمدی

دیپلمات پیشین

سفر اخیر پوتین به باکو و سخنان مقامات روسی در حمایت صریح از احداث «کریدور زنگرور» و بی‌توجهی به مواضع ایران بار دیگر به بحث‌های پرتنش در این زمینه دامن زده است. تا آنجا که به منافع ایران برمی‌گردد، طبعاً بهتر است که ارتباط بین جمهوری آذربایجان و نخجوان به طریقی که تاکنون معمول بوده، یعنی از طریق خاک ایران انجام شود. اما مدتی است که منافع ژئوپلیتیک شماری از دولت‌های منطقه و فرامنطقه از یک سو و تحولی که در صفتبندی نیروها رخ داده، معادلات سنتی را به هم زده و صورت‌مسئله دیگر به شکل ساده‌ای که در گذشته بود، نیست. «کریدور زنگرور» در سه، چهار سال گذشته عمدتاً از نظر ژئوپلیتیک مورد توجه مقامات و ناظران ایرانی قرار داشته؛ درحالی‌که ابعاد اقتصادی و ارتباطی آن نیز به همان اندازه حائز اهمیت است. منافع واقعی و قطعی ایران چه در این مورد و چه درباره دیگر کریدورهای تجاری ایجاد می‌کند که ضمن توجه به ابعاد ژئوپلیتیک آنها، بر تصویر بزرگ‌تر یعنی عقب‌افتادن ایران از قافله کریدورسازی در منطقه و جهان متمرکز باشیم.

یادداشت

خاطرات آیت‌الله و مثلث گنجی، آشنا و تاجزاده

محسن‌هاشمی‌رفسنجانی

در روزهای اخیر بار دیگر خاطرات آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی خبرساز شد و یک پاراگراف کوچک از خاطرات ایشان در سال ۱۳۷۷ موجب بروز چالشی در فضای مجازی شد. آیت‌الله در روز ۲۲ فروردین ۷۷ در خاطرات خود نوشته بود: «آقایان [حسام‌الدین] آشنا، [امیر] تهرانی و محمدی از وزارت اطلاعات آمدند. از کارهای تُند وزارت کشور و به‌خصوص آقای [سیدمصطفی] تاجزاده، [معاون سیاسی وزیر کشور]، در مورد درگیری‌های موجود و با قصد تضعیف رهبری و نهادهای مربوط به رهبری و قوه قضائیه گفتند. مذاکره تلفنی آقای [عبدالله] نوری، [وزیر کشور] از مکه با فائزه، [نایب‌نده تهران] در خانه آقای کرباسچی و پیشنهاد آقای نوری برای تحرک بیشتر کارگزاران و گروه‌های همراه و اینکه پیامی که به اسم وزیر کشور پخش شده، مستقیماً توسط آقای تاجزاده تهیه و بدون اطلاع وزیر کشور منتشر شده است». جناب عبدالله گنجی، مدیرمسئول سابق روزنامه جوان و همشهری، برداشت خود را از این بخش از خاطرات این‌گونه منتشر کرد: «مرحوم هاشمی ۷۷/۱/۲۲ می‌نویسد سه معاون وزیر اطلاعات (ازجمله جناب آشنا) آمدند از توطئه‌های معاون سیاسی وزیر کشور (تاجزاده) علیه رهبری گزارش دادند. این زمانی است که جریان ایشان حاکم است و خودش کارگزار ج. ا است و قرار است مجلس را هم تصاحب کنند، پس توطئه علیه رهبری چرا؟!»

و جناب حسام‌الدین آشنا، مدیر وقت وزارت اطلاعات نیز برداشت آقای گنجی را تکذیب کرد اما جناب آقای گنجی این تکذیب را به اصل متن خاطرات نسبت داده است. در رابطه با این چالش اشاره به نکات ذیل ضروری است: برداشت جناب گنجی از خاطرات، توطئه، از سوی ایشان به کار برده شده است و در سخنان مدیران وزارت اطلاعات و آیت‌الله چنین وزا‌های وجود ندارد، بنابراین تکذیب آقای آشنا در این بخش صحیح به نظر می‌رسد. دو مهم‌ترین ویژگی خاطرات آیت‌الله هاشمی، روایت دقیق، به‌روز و با جزئیات حوادث و جلسات است، چه‌سا اگر ایشان مانند دیگر شخصیت‌ها، به‌جای نگارش روزانه خاطرات و انتشار آن بدون دخل و تصرف، بر اساس مسائل و شرایط روز روایت خود را از گذشته منتشر می‌کرد، این خاطرات از ارزش فعلی برخوردار نبود اما ایشان ترجیح داد تا افکار عمومی بی‌برده به تاریخ انقلاب از دریچه روایت ایشان دسترسی داشته باشد و بر این اساس در بسیاری از موضوعات حتی با وجود تغییر نظر ایشان به موضوعات و اشخاص، متن وفادارانه منتشر می‌گردید تا مخاطب کاملاً در شرایط زمان و موضوع قرار بگیرد.

^[1] دو مهم‌ترین ویژگی خاطرات آیت‌الله هاشمی، روایت دقیق، به‌روز و با جزئیات

سه شنبه ۲۰ شهریور ۱۴۰۳
۶ ربیع‌الاول ۱۴۴۶
۱۰ سپتامبر ۲۰۲۴
سال بیست‌ویکم
شماره ۴۹۲۱
۲۰ هزار تومان
۱۲ صفحه

روزنامه

در «شرق» امروز می‌خوانید:

• قلعه‌نویی دیگر چه می‌خواهد؟ • شکست رؤیای معماری معاصر ایرانی

«شرق» از احتمال کلیدخور دن گفت‌وگوهای ایران و غرب در سفر رئیس‌جمهوری به سازمان ملل گزارش می‌دهد

گره‌گشایی در نیویورک؟

گزارش تی‌نبریک را در صفحه ۳ بخوانید

این گزارش را در صفحه ۳ بخوانید.عکس: محسن وفایی/ایرنا

مراسم تودیع و معارفه وزرای پیشین و فعلی فرهنگ و ارشاد اسلامی با حضور معاون اول دولت برگزار شد

عارف: هنر ما بستن راه نیست

باید به گردش آزاد اطلاعات داشته باشیم

نباید به این خاطر که این مسئله ما را مورد نقد قرار می‌دهد، از گردش آزاد اطلاعات جلوگیری کنیم

یادداشت

مدیریت کشاورزی اقلیمی به جای استانی

عبدالحسین طوطیایی

پژوهشگر کشاورزی

مثال، استان‌های اصفهان، مرکزی، قم، سمنان و شاهرود پارامترهای مشابه آب و هوایی دارند. اگر به طرح‌های پژوهشی در حال اجرای این استان‌ها نیز که توسط مراکز تحقیقات آنها اجرا می‌شود، نگاهی بیفکنیم، اکثراً مشابه و جنبه تکرار دارند؛ تکرارهایی که موجب اتلاف توان مدیریت، نیروی انسانی و اعتبارات هزینه‌شده برای آنها می‌شود.

اگر وزارت جهاد کشاورزی برنامه تصدی و هدایت خود بر بخش کشاورزی را بتواند در قالب عرصه اقلیم‌ها و به تفکیک جغرافیایی تنظیم کند، گامی بلند در جهت پایداری و دستیابی به اهداف ملی خود برداشته است. در این رابطه، ستاد مدیریت هر اقلیمی در مهم‌ترین نقطه کانون تولید آن قرار گرفته و برای تمامی محدوده تحت پوشش خود برنامه‌ریزی می‌کند. در صورتی هم که وزارت آموزش، علوم و فناوری بخواهد به تعدیل و کاهش

یادداشت

بحران ناترازی‌ها و احیای دولت

حسین حقگو

کارشناس اقتصادی

غیرمنسجم‌ترین برنامه توسعه‌ای پس از انقلاب است؛ برنامه‌ای که «نیازمند تدوین ۲۰۰ آیین‌نامه و دستورالعمل و سند است که صدتایش باید در همین سال اول انجام شود» (رئیس سابق سازمان برنامه) تا وارد فاز اجرا شود. براساس این به نظر می‌رسد آنچه دولت در حال حاضر به‌شدت نیازمند آن است، رسیدن به یک توافق جمعی مشترک (اگر نه یک برنامه) در هیئت دولت است تا بتواند نگرش همسو و هم‌جهت کابینه را در قالب پروژه یا پروژه‌هایی در حوزه‌های اقتصادی، سیاسی و اجتماعی با جامعه به اشتراک بگذارد. جامعه‌ای که کثیری از آنان با رای نداده یا به‌کاندیدای رقیب رای داده‌اند. اینکه در همین چند روز اخیر سخنان مبهمی از رئیس و اعضای دولت از جمله: «انتقال پایتخت از تهران»، «غیرقیمتی بودن حل مشکل بنزین»، «در اولویت بودن مسکن دهک‌های یک تا سه» و «سهیم‌شدن مدیران بنگاه‌های دولتی در سود و زیان بنگاه‌ها» و… می‌شنویم، بیانگر این ضرورت و فقدان نگاه کلان‌حول یک گفت‌مان مشخص در دولت است که تا رسیدن به آن، گفت‌وگو با مردم در سطح و در قالب یک مباحثه باقی می‌ماند و تبدیل به همفکری و همکاری مشترک نمی‌شود.

۲- اما این مشکل در لایه عمیق‌تر برآمده از یک معضل تاریخی است که در طی چند دهه و شاید قرن اخیر، گفت‌وگوی دولت با مردم را به امری سخت و بعید تبدیل کرده است. آن معضل تاریخی فقدان «نظریه دولت» متناسب با خصوصیات اقتصادی و اجتماعی کشور یا به تعبیر دیگری «ساخت قدرت تامه»‌ای است که برخلاف

روزشلوغ رئیس‌جمهور و صدای آژیری که اورا وادار به ترک سالن کرد

پزشکیان: پیاده‌کردن افراد از قطار انقلاب راحت است

۲

برگزیده‌ها

در محله مرادی

یادداشتی از احمد مسجدجامعی

۱۲

کارکنان سازمان بهشت زهرا، از جمله تطهیرکنندگان این سازمان، در اعتراض به مسائل رفاهی و صنفی تجمع کردند

آشوب در شهر مردگان

۱۰

«چهارمین جشنواره ملی ضرباهنگ چاپ» برگزار شد

شب صنعت چاپ

دست‌انداز ارزی پیش پای خودروسازان مولد خصوصی

۴

یادداشت

آقای وزیر

چشم‌مان به شماس‌ت

اندر مصائب گردشگری

پژمان جوزی

رئیس انجمن صنعت ساختمان

تعطیلات پی‌درپی شهریورماه به‌ویژه در هفته دوم باز هم ضعف زیرساخت‌ها به‌ویژه در شمال کشور را بیش‌ازپیش آشکار و نمایان کرد. در کشوری که برخی از منتقدان، دم از حضور توریست خارجی می‌زنند و از درآمدهای ارزی جذب گردشگر خارجی می‌گویند، باید محاسبه کنند که اصولاً زیرساخت‌های کشور با نیازهای گردشگر خارجی و جذب بر تعداد آن منطبق است که به دنبال جذب گردشگر خارجی باشیم یا نه! اعداد و ارقام گردشگران حاضر در کشورهای منطقه و درآمدها ارزی حاصل از آن که از فروش نفت ما نیز بالا می‌زند، وسوسه‌کننده است، اما ما زیرساخت‌های مناسب برای این تعداد گردشگر (نیازها به کنار) داریم.

این تویییت است که عضو هیئت‌مدیره جامعه هتل‌داران ایران در ایام تعطیلات اخیر زدن و به‌صراحت اعلام کردند: «ایام تعطیلات هتلهای ۴ و ۵ ستاره و ویلاهای بزرگ و گران‌قیمت کاملاً پر و هتل‌های ۲، ۱ و ۳ ستاره و ویلاهای میان‌رده و ارزان‌قیمت در تمام تعطیلات گذشته ظرفیت خالی داشتند. طبقه متوسطی دیگر وجود ندارد.»

در سه خط هم وضعیت اقتصادی در حوزه ساخت‌وسازها در شمال کشور و هم واقعیت اجتماعی موجود را نشان داده‌اند.

مدت‌هاست که می‌گوییم شمال ایران زیرساخت مناسب ندارد و فدک‌و‌تا‌ه است، سرزمینی سرسبز برای بیش از ۸۰ میلیون جمعیت که همه در آن سهم دارند و باید از مواهب آن بهره ببرند، اما با روند کنونی ویلاسازی، جز تخریب محیط زیست و دشواری خدمات‌رسانی شهری به همراه کاهش منابع جز تخریب، دستاوردی به دست نخواهد آمد. اما گوش شنوایی نبود. خوشبختانه دکتر صالحی امیری، وزیر جدید میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، با سابقه خوب مدیریتی که دارند، می‌توانند راهگشای بخشی از مشکلات باشند.

بنابراین به ایشان خطاب می‌کنم و از جناب وزیر می‌خواهم که در دولت شهره به دولت کارشناسان، به نظرات کارشناسی و دلسوزانه توجه نشان دهند که قطعاً مشی ایشان نیز چنین است.

ما نمی‌توانیم واقعیت‌های ایران کنونی را نادیده بگیریم و صرفاً برای آینده‌ای برنامه‌ریزی کنیم که معلوم نیست حاصل آن چه موقع فرا می‌رسد. واقعیت‌های موجود نشان‌دهنده کسـل بزرگ طبقاتی

است، که همه حاضران در آن

مردم ایران هستند و وظیفه ادامه‌دار دولت خدمت‌رسانی به آنها است.

۳

۴

۵

۳- شعار «وفاق ملی» به‌عنوان شعار اصلی دولت به نظر می‌رسد آشتی‌دادن این دو سوپه و درهم‌آمیختن نهادهای انتخابی و انتصابی و یگانه‌سازی قدرت و ایجاد دولت مدرن در چارچوب ساختار حقوقی موجود است. تلاشی که از طریق نظریه داگلاس نورث «گذار غیرخوشونت‌آمیز به توسعه از مسیر تبدیل رانت‌های غیرمولد به مولد» پیش برده می‌شود.